
SUPPLEMENT*Candle Lighting Before **יום טוב***

In his monumental work, **מהקרים בסידורי תימן**, Volume 3, page 13, Professor Moshe Gavra discusses the issue of whether it is necessary to light candles before the start of a **יום טוב**. He notes that at present it is the custom among Yemenite Jews that follow the Baladi customs not to light candles before the start of a **יום טוב**. The following 8 pages provide his discussion of the practice.

השו"ע, נוסח המבחין בין ליל י"ד לליל י"ד בבוקר, כפי שפורט לעיל. מהרי"ץ כתב הלכות עפ"י האחרונים והמקובלים, כי הנוסח של ההשבתה בארמית:

כי הוא תיקון מהראשונים ולשונם, ותקנו אותו כך כדי שיבינו הנשים והטף. ועוד יש ליתן טעם מפני כי הלחם חיות האדם וכל השנה צריכים לו ואין ראוי לזלזל בו כמ"ש גבי דוד המע"ה בפי' ויכסוהו בבגדים, ואלו נתקן בלה"ק היו המזיקין ושדים מקטרגין בו והיות טוב אל תקרא רע, עיין סדה"י ז"ל. ובסי' נש"ר כי דיודע דישראל נשמתם מעולם הבריאה שהוא עולם שני עולם הכסא... ע"כ יש לחוש עתה לקיטרוגם לכך אמרינן לבטל בלי ארמי עש"ב.

הסברים אלו ניתנו להצדיק את המנהג החדש בתימן, אך ברור כי יש כאן שינוי בדרכו של מהרי"ץ, כיון שבד"כ העתיק את לשון תכלאל הקדום והר"י בשירי, וכאן שינה ממנהגו, ושם הרי הנוסח בערבית ולא בארמית, כפי שפורט לעיל. בחלק גדול מסידורי תימן הנוסח הוא בעברית, כמפורט לעיל. מכאן מסקנתי כי קטע זה נכתב בצעירותו של מהרי"ץ, ושולב בסידורו בפסח.

להלכה אין שום נפקא מינה, כיון שכל אמירה בכל נוסח מועילה, כפי שסיים מהרי"ץ את דבריו בנושא זה: "ועם הארץ שאינו יכול לומר לשון זה יאמר, כל חמץ שיש לי בתוך ביתי יהא בטל. ולשון זה מועיל לכתחילה וכמ"ש הרמב"ם ז"ל והוא מהירושלמי כמ"ש הרח"א ז"ל".

בעקבות השפעתו העצומה של מהרי"ץ, נוסח זה נמצא בכל סידורי הבלדי, ואין צורך לומד בסידורי השאמי.

נמצאנו למדים, כי הנוסח העתיק שהיה בכל סידורי תימן הקדומים, לומר בערבית או בעברית, נוסח אחיד להשבתת החמץ בלילה וביום, נעלם, ובמקומו חדר נוסח השו"ע וספרי הדפוס לומר את נוסח ההשבתה בארמית, תוך כדי הבחנה בין הנוסח של הלילה לנוסח של היום. כמו כן בכל סידורי תימן הקדומים ואף המאוחרים לספרי הדפוס לא נזכר נר שעוה, אך בר"ד משרקי ובמהרי"ץ כתוב כן. ועדיין במנהג תימן לא נהוג כמו בעדות אחרות, להחביא פירורי חמץ לפני הבדיקה.

הדלקת נר ביום טוב

בסידור רס"ג לא מצאתי את הנושא של הדלקת נר ביו"ט, בשונה מנר שבת שנמצא בסידור, כמפורט בנר שבת. גם הרמב"ם לא הזכיר את נושא הדלקת נר ביו"ט למרות שהזכיר את נר שבת. התעלמות זו מנר יו"ט אצל שני מאריה דאתרא של תימן: רס"ג והרמב"ם, נמשכה גם אצל כל חכמי תימן הקדומים, ובכל סידורי

תימן כתוב במפורש להדליק ולברך על נר שבת, אך ישנה התעלמות מוחלטת וגורפת לכל נושא נר יו"ט.

עפ"י פשט הדברים והמנהג בתימן ברור, שאין מדליקין וכמובן שאין מברכין על נר יו"ט. וראה עוד לקמן דיעות שונות איך לפרש את התעלמותו של הרמב"ם מנר יו"ט.

בכל הסידורים הקדומים נר שבת לא מוזכר בחלק של השבת אלא לקראת סוף הסידור, בחלק הכללי, שם נמצא כל הקטע של נוסח הברכות: ברכות הנהנין, מילה, פדיון, ציצית ותפילין, עירובין ועוד. בחלק זה הכותרת בסידורים רבים היא: נוסח הברכות.

בכל הסידורים הקדומים לא מוזכר כלל להדליק ולברך על נר יום טוב, לא בהקשר ליו"ט ולא בהקשר לכל נושא הברכות. זאת בהשוואה לנר שבת, שבכל הסידורים כתוב במפורש להדליק ולברך לפני ההדלקה, כשיטת הרמב"ם. המסקנה ברורה, כי מנהג תימן לא להדליק כלל נר ביו"ט כיון שמותר להעביר אש ביו"ט בשונה משבת, ואף מי שהדליק לא בירך.

כך הוא בתכלאל משנת רל"ג - 1473 (כת"י שלמה טיירי מקרית אוננו), תכלאל נוסף משנת הרל"ג (כת"י קמברידג' 1727), וכן בתכלאל מהשנים רנ"ח - 1498, שני סידורים משנת רס"ח - 1508 (כת"י ברלין 103 וכת"י לונדון 711), תכלאל גברא משנת שס"ט - 1609, תכלאל ר"י בשירי משנת שע"ח - 1618, תכלאל משנת ת"י - 1650, ועוד רבים. זהו המנהג הפשוט בתימן המבוסס על שיטת הרמב"ם, לא להדליק נר יו"ט.

בתכלאל רבי יצחק ונה, מהדרא קמא משנת שנ"ז - 1597, לא ידוע לי מה כתוב, כיון שחלק זה של סוף הסידור קטוע. מ"מ, לפני תפילות החגים: פסח, שבועות, ר"ה וסוכות, לא הוסיף כלום בנושא הדלקת נר יו"ט. גם מאחת המהדורות המאוחרות מאמצע המאה הי"ז לא מצאתי את נושא הדלקת נר ביו"ט, לא לפני החגים ולא בנושא ברכות המצוות. משמע, שאף ר"י ונה, אשר הוסיף לסידורו תוספות רבות מהדפוס, והוא החכם החלוץ בנושא זה, לא הוסיף את נר יו"ט לסידורו. גם סופרים וחכמים כמו המשורר רבי יוסף בן ישראל אשר העתיק את תכלאל משתא שבזי בשנת ת"ב - 1642 בדרום תימן, ובו תוספות רבות מאוד מהדפוס לא הזכיר את הדלקת נר יו"ט, למרות שהזכיר את נר שבת.

רבי יחיא בשירי, מגדולי החכמים והסופרים בתימן במחצית הראשונה של המאה הי"ז, העתיק מספר סידורים, ובאחד מהם כתוב:

הדלקת נר בשבת מצוה. מאי טעמא מפני שהיא מכלל עונג שבת. ועוד אמרינן נר חנוכה ונר ביתו נר ביתו עדיף. נר ביתו וקדוש היום נר ביתו עדיף משום שלום ביתו. וכיון דחזינן דעדיף וקודם מקדוש היום שהוא דבר תורה, ומנר חנוכה שהוא פרסומי ניסא, שמע מינה מצוה גדולה היא וחובה לעשותה ומברכין על הדלקתה, ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר של שבת. **אבל בהדלקת נר של יום טוב לא נהגו לברך שאינה מצוה וחובה כמו בשבת שהיא מכלל עונג שבת. אבל ביום טוב שמחת יום טוב מצאנו, עונג יום טוב לא מצאנו.** זה פירוש הרב גרשון ברבי שלמה.

קטע זה פורסם ע"י הרב שמעון צאלח במהדורתו לסידור מהרי"ץ חלק א' דף שצ"ד ע"א וע"ב בהערות. ויש להעיר, כי תכלאל זה אינו התכלאל המפורסם אשר צולם במהדורת צילום המכונה תכלאל הקדמונים, בו שמר ר"י בשירי על הנוסח הקדום, ולא העיר כלום על נר יו"ט, כפי שכל הסידורים הקדומים לא הזכירו.

הקטע שצוטט לעיל הוא מתוך אחד הסידורים שהעתיק הר"י בשירי, והדגשת המשפט אינה במקור. מדבריו למדנו, כי את הרעיון הזה למד מהרב גרשון ברבי שלמה, ולא ידוע לי, האם הוא חכם מתימן או שמצא את דבריו אלו באחד הספרים שהגיעו לידינו. העובדה, כי ר"י בשירי מביא הלכה זו ואינו מביא את ההלכה מהשו"ע לברך על נר יו"ט, מלמד כי הר"י בשירי שמר על מסורת תימן הקדומה שאין לברך על נר יו"ט.

המסקנה מכל הממצאים בכתבי היד הללו ברורה, גם הסופרים שעד סוף המאה הי"ז, אשר הוסיפו תוספות רבות מהדפוס, לא חרגו בזה ממסורת תימן והרמב"ם, וכי המנהג הפשוט בתימן היה לא להדליק נר ביו"ט, ואם הדליקו היה זה ללא ברכה.

מהרי"ץ הלך עפ"י מסורת תימן העתיקה, הן בתוכן והן במיקום. במיקום כתב את הדלקת נר שבת כמו בסידורים הקדומים, בחלק של הברכות ולא בערב שבת, ומהרי"ץ הלך עפ"י מסורת תימן הן בתוכן, שכתב לברך על נר שבת והתעלם מנר של יום טוב. משמע, שאין להדליק, וכ"ש שאין לברך על נר יו"ט. כך הוא המצב בחלק ממהדורות התכלאל של מהרי"ץ, במהדורת המודפסת המפורסמת של הרב אברהם נדאף, אשר צילם יוסף חסיד, וכן בתכלאל מהדורת צילום של יעקב קרואני (ראש העין 1983), אין בשניהם כל התייחסות בפירוש להדלקת נר יו"ט. כלומר, בשתי מהדורות אלו של סידור מהרי"ץ, נר שבת מוזכר בגוף הסידור שיש לברך, ואין התייחסות לנר יו"ט, ואילו בפירוש לסידור מהרי"ץ לא פירש את נר שבת וכמובן שאין התייחסות לנר יו"ט. לעומת זאת, בתכלאל עץ חיים מהדורת הרב שמעון צאלח (ירושלים תשל"ח, דף שצ"ד ע"א וע"ב) המצב שונה, בגוף הסידור

כתוב כמו במהדורות האחרות, אך בפירוש לסידור ישנה התייחסות לנר שבת, וקטע זה אינו נמצא במהדורות האחרות של הסידור. וזה לשון הקטע:

נר שבת. מצוה וכו'. וכתב השי"ע סימן רס"ג גם ביום טוב צריך לברך להדליק נר של יו"ט וביום הכפורים בלא שבת יש מי שאומר שלא יברך ע"כ. ומר"ן הוציא דין זה מהגמ"י ומרדכי בשם הירושלמי. ונראה לעניות דעתי שכן דעת הרמב"ם גם כן שהרי בפ"ה מהלכות שבת כתב ולוקח שמן ומדליק את הנר שזה בכלל עונג שבת וחייב לברך קודם הדלקה וכו', ובפרק ששי מהלכות שביתת יו"ט דין י"ו כתב וז"ל כשם שמצוה לכבד שבת ולענגה כך כל ימים טובים שנאמר ולקדוש ה' מכוּבד. וכל ימים טובים נאמר בהם מקרא קדש וכבר ביארנו הכבוד והעונג בהלכות שבת עכ"ל. וכיון שעינוגם שוה, שמעינן דיברך על הנר דבכלל מצות עונג הוא וסמך על המפורש בהלכות שבת כאמור.

לעומת דברים אלו שכתוב בסידור מהרי"ץ במהדורת הר"ש צאלח, הרי בתשובה כתב מהרי"ץ (חלק ג' סי' ע"ר) דברים ברורים וחד משמעיים שלא לברך על נר יו"ט. להלן דבריו בתשובה:

בענין הדלקת הנרות בשבת וכפור וי"ט טעם כל אחד מהם מחולקים זה מזה דמצות הדלקת נר שבת בכלל עונג הוא כמ"ש רמב"ם פ"ה דשבת מצטערים לישב בחשך והיינו שאז"ל משום שלום ביתו שלא ישל בעץ או באבן או בשום דבר, ולהכי החיוב שוה לאנשים ולנשים. ולזה כיון שמצוה זו הוא וחובה צריך לברך עליו ככל מצות דרבנן....

ובי"ט כי הגמ"י והמרדכי ב' הירושלמי לברך על הנר, ואנו לא שמענו מקדם לברך בכל העיר זולתי קצת מקרוב. והטעם נראה דלא זכר הרמב"ם כי אם נר שבת דוקא אשר יאמר כי הוא זה דדוקא נר שבת לא של י"ט. ואע"ג דהגמ"י זכרו דהכי איי בירושלמי. הרמב"ם ס"ל דהירושלמי פליג, כיון דבבבלי לא הוזכר רק נר של שבת כאמרם (גמ' שבת) דף כ"ג הרגיל בנר שבת וכו', ולא זכרו י"ט, משמע בדוקא. גם בתכאלי"ל לא נזכר י"ט בכלל ברכות דמצות זולתי נר שבת לבד. וכאשר תעיין תמצא דהכי הוא דשאני שבת שצריך להדליק מבע"י דמשחשיכה שבת הוא ואסור ולכך מצוה להדליק משום שלום בית. אבל בי"ט אין לחוש דהא מותר להדליק כל עת שירצה דלא נאסרה הבערה. ושוב ראיתי בס' אי"ח כי בי"ט י"א שצריך לברך וי"א שא"צ לברך לפי שאין ביה שלום בית שכל זמן שירצה מדליק עכ"ל. הרי זה מסכים למנהגינו, מה גם דקבע סברתם באחרונה וזו היא שיטת קדמונינו שלא לברך, ואין לשנות וליכנס בספק ברכות לבטלה.

כדי להבין את שיטת מהרי"ץ יש לבדוק ביסודיות את ההבדלים בין מהדורות

הסידור השונות של מהרי"ץ, וכן את הסתירה הקיימת בין דברי מהרי"ץ במהדורת הר"ש צאלח לבין תשובתו בשו"ת.

ניתוח הפירוש ותשובת מהרי"ץ מלמד, כי בסידור כתב את דעת השו"ע שיש לברך על נר יו"ט, ודייק כך מתוך הרמב"ם, אך לא הביא לכך כל תימוכין ואף לא התייחס כלל לסידורי תימן ולמסורת תימן הקדומה, כפי שהוא נוהג לעשות כל הזמן בסידורו ובחיבוריו, כאשר כתב עפ"י שיטתו בזקנותו. מצד שני, בתשובה דייק בשיטת הרמב"ם בדיוק הפוך, שאין לברך על נר יו"ט, והוסיף עוד שני משפטי מפתח: "ואנו לא שמענו מקדם לברך בכל העיר זולתי קצת מקרוב... גם בתכאלי"ל לא נזכר יו"ט בכלל ברכות דמצות זולתי נר שבת לבד". כלומר, בתשובה מעיד מהרי"ץ שלא היה מנהג "מקדם" לברך על נר יו"ט, ורק "קצת מקרוב" החלו לנהוג לברך על נר יו"ט. מעדותו של מהרי"ץ משמע, כי המנהג לברך על נר יו"ט החל להתפשט רק סמוך לימיו, דהיינו אמצע המאה הי"ח, כפי שמעיד מהרי"ץ בנושאים אחרים. עדותו זו של מהרי"ץ מתאשרת גם על ידי בדיקת מאות מסידורי תימן, כפי שציינו לעיל. ועוד ניתן לראות מתשובה זו של מהרי"ץ, כי כאן מתייחס מהרי"ץ לסידורי תימן ולמנהג הקדום, כדרכו בסידור ובתשובות, אשר נכתבו עפ"י שיטתו בזקנותו. אחד המאפיינים בחיבורים שכתב בצעירותו הוא להתעלם ממסורת תימן הקדומה.

ברור לי לחלוטין, כפי שכתבתי גם בספרי על מהרי"ץ ע' 68, כי מהרי"ץ חזר בו מהדברים שכתב בסידור, והנימוקים לכך הם בעיקר שניים. ראשית, דבריו במהדורת הר"ש צאלח נכתבו עפ"י שיטתו בצעירותו, לפני שנת תקל"ו - 1776, כפי שמצאנו שמהרי"ץ מעיד בעצמו, כמו בנושא ליל הסדר וההושענות. תוכן הדברים בפירוש לסידור תואם את כל שיטתו בצעירותו לפסוק ולכתוב עפ"י השו"ע והאחרונים ולא להזכיר כלל את מנהג תימן. לאחר שמהרי"ץ חזר בו, והחל לתמוך בשמירת מסורת תימן הקדומה, חזר לסידור והשמיט כליל קטע זה מסידורו, וקטע זה אכן נשמט מרוב המהדורות אך דבריו בצעירותו נותרו במהדורה אחת בלבד של סידורו, והיא מהדורת הר"ש צאלח. שנית, דברי מהרי"ץ בתשובה נכתבו סמוך ממש לפטירתו, ולכן סבירות גדולה יותר לומר שחזר בו מדבריו בסידור, ולא מדבריו בתשובה שנכתבו סמוך לפטירתו.

טענה שנייה והיא המהותית יותר, לא יתכן שמהרי"ץ יכתוב בניגוד למנהג הקדום בתימן ויתעלם מסידורי תימן, בשעה שזו היתה מטרתו המרכזית בסידורו ובחיבוריו הנוספים, חיבורים שכתב עפ"י שיטתו בזקנותו. התעלמותו ממנהגי תימן בפירוש לסידור מאפיינת כאמור את שיטתו בצעירותו. והעובדה כי ברוב מהדורות הסידור קטע זה לא נמצא מלמד, כי חזר בו, ולכן קטע זה הושמט מרוב מהדורות הסידור. ועוד, עדויות על מנהג ימיו כמסורת תימן הקדומה אופיינית רק לחיבוריו

בזקנותו, והעובדה כי מהרי"ץ מעיד בתשובתו כי מנהג השו"ע לברך על נר יו"ט פשט רק סמוך לימיו, דהיינו, אמצע המאה הי"ח, מלמדת כי דבריו אלו הם למסקנה, והם אופייניים לחיבוריו. דבריו בתשובה זהים עם דברי ר"י בשירי בסידורו, ועם כל הממצאים מכתבי היד. אם לא נאמר כך, זו תהיה סתירה ויצור קשיים רבים בכל שיטתו.

ויכוח בנושא זה, ממה חזר בו מהרי"ץ, החל עוד בתימן. הרב לוי בן משה נגאר הלוי, ראה בערכו באנציקלופדיה לחכמי תימן, א' ע' 376, היה סופר ומעתיק חיבורי מהרי"ץ, ואף התפלל בבית הכנסת של מהרי"ץ בעיר צנעא עשרות שנים לאחר פטירת מהרי"ץ. הוא כתב בהערות לסידור מהרי"ץ שהעתיק:

"אמר המעתיק עיין בתשובות ושאלות הרב המחבר שפסק על ענין נר דיום טוב, שלא לברך, ומטי בה משום מנהג ע"ש. ונראה דהעיקר כמו שכתב בתשובות, וכן הורו לנו בבית הכנסת של המחבר ז"ל זי"ע".

מדבריו למדנו על דעתו, כי מהרי"ץ חזר בו מהסידור, אך לא פחות חשובה היא גם עדותו כי "וכן הורו לנו בבית הכנסת של המחבר ז"ל זי"ע". יש בידינו עדות נאמנה, כי בעשרות שנים שלאחר פטירת מהרי"ץ נהגו בבית צאלח, הוא בית כנסת של מהרי"ץ, אשר יסד סבו הדיין מרי צאלח, לא לברך על נר יו"ט.

הרב שלום חבשוש, בחיבורו שושנת המלך על שתילי זתים לר"ד משרקי, שהוא קיצור תשובות מהרי"ץ, כתב בסימן תק"ט (דף מ"ד) את תמצית תשובת מהרי"ץ, ובהמשך הוסיף וכתב:

"(אש"ל ע' בסידור שחזר בו הרב מ"ש כאן והוכיח שם שד' הרמב"ם שצריך לברך עליו) (שי"ח)".

שי"ח, ר"ת: שלום יחיא חבשוש. הרב חבשוש לא נימק את דעתו, ולפי דבריו נצטרך לומר כי דברי מהרי"ץ בסידור, שהם נגד מנהג תימן, נכתבו לאחר התשובה עוד יותר סמוך לפטירתו, דהיינו כשנה לפני שנפטר. ודברים אלו לא מסתברים, שבשנה האחרונה לחייו יכתוב נגד כל מפעלו להגן על מסורת תימן הקדומה, ויחזור בו פעם נוספת, ויחזור לשיטתו בצעירותו. למה שמהרי"ץ יחזור בו מדרך בה נהג עשרות שנים. ממצא זה גם לא תואם לכל כתבי היד התימניים ולדברי הר"י בשירי.

הרב אברהם נדאף, המדפיס הראשון של חיבורי מהרי"ץ, כולל סידורו של מהרי"ץ תכלאל עץ חיים, ראה בערכו באנציקלופדיה לחכמי תימן, א' ע' 380 - 381, מחזק את דברי מהרי"ץ בתשובה, כי לדעת הרמב"ם אין לברך על נר יו"ט,

וכותב שם בהערה א' ראייה נוספת מהרמב"ם, ואף תמה מדוע מהרי"ץ לא הביא ראייה זו לדבריו. להלן דברי הר"א נדאף:

והוא ממי"ש הרמב"ם בפיי"א מהלכות ברכות דין ג' וז"ל וכן כל המצות שהן מד"ס וכו' כגון מקרא מגלה והדלקת נר שבת והדלקת נר חנוכה בין מצות שהן וכו' ע"ש. ומדלא זכר רביי כ"א (כי אם) שבת ולא יו"ט, מוכח דדוקא נר שבת שהוא מצוה מד"ס הוא דמברך עליו אבל של יו"ט אינו חובה, ועיי"כ אין לברך עליו, ולזה לא נזכר יו"ט בתכאליל בכלל ברכת המצות כיון דאינו חובה כמו שבת. ותימה על הרב המחבר ז"ל למה לא שת לבו גם לראיה זו עדיפא ודו"ק (אבי ח"ן).

"אב' ח"ן", זהו כינויו: אברהם בן חיים נדאף. מ"מ, למדנו כי גם ר"א נדאף תומך בדברי מהרי"ץ כפי שכתב בתשובה ולא בסידור, והוא אף הביא ראייה נוספת לדברי מהרי"ץ.

הר"ש צאלח, מצאצאי מהרי"ץ כתב בהערות לסידור שם (דף שצ"ד, ב), "אלא שבסידור הוא כתב דרך הערה שיש לדייק כך בלשון הרמב"ם אבל למעשה הוא כמו בתשובות ודוק". דבריו, כי מהרי"ץ חזר בו מהסידור הם נכונים אלא שהסברו קשה, כיון שאם מהרי"ץ כתב בסידור דרך הערה, הרי גם בתשובה הוא דייק מהרמב"ם והגיע למסקנה הפוכה.

לי נראה הסבר אחר בכל הנושא, וההסבר פשוט ביותר מבחינתי, והיא הכרת דרך כתיבתו של מהרי"ץ את הסידור. לי ברור הדבר, כי דברי מהרי"ץ בסידור נכתבו עפ"י שיטתו בצעירותו, כפי שהיה רגיל ללכת בדרכי השו"ע והאחרונים, וכפי שלימדוהו רבו המובהק סבו הדיין מרי צאלח וחכמי הדור שלפניו. לאחר שחלה תפנית אצל מהרי"ץ חזר לכתוב בסידור, תיקן, השלים, הוסיף ושינה בכדי להתאימם לשיטתו החדשה, והיא להגן על מסורת תימן. מהרי"ץ כאמור לא השלים את סידורו, ולכן לא כל הדברים שמהרי"ץ תכנן לתקן אכן תוקנו בפועל, כפי שהארכתי בספרי על מהרי"ץ, בפרק על עריכת הסידור. דרך זו מיישבת את כל הקשיים בדברי מהרי"ץ, וניתן לראות בהם שיטה בה דגל והתמיד מהרי"ץ כל עשרות שנים האחרונות לחייו, והיא להגן על מסורת תימן, תוך כדי התייחסות לסידורי תימן ולמנהג בתימן.

מנהג תימן היום בקרב כל קהילות הבלדי מאז מהרי"ץ בתחילת המאה הי"ט ועד היום, מחזק מסקנה זו, והמנהג הפשוט והמפורסם היום לא להדליק ולא לברך על נר יו"ט, כפי שכל הממצאים בכתבי היד מאשרים, כמו ר"י בשירי, כעדות מהרי"ץ בתשובה, כעדות הרב לוי נגאר, ועוד. העובדה כי רבי שלום חבשוש, שהיה מגדולי רבני העיר צנעא בסוף המאה הי"ט, דיין וראש הישיבה הגדולה בעיר, לא תומך

כדיעה זו, אין בה לשלול את כל הממצאים מכתבי היד וכל העדויות הנ"ל. על הר"ש חבשוש ראה בערכו באנציקלופדיה לחכמי תימן, א' ע' 135.

רבנים נוספים התייחסו לנושא זה, הרב רצון ערוסי במאמרו החשוב "ברכת הדלקת נר של יום טוב", סיני פ"ה (תשל"ט), ע' נ"ה-צ"א, והאריך להוכיח בצדק, כי מנהג תימן הקדום והנוכחי הוא, שאין להדליק ואין לברך על נר יום טוב.

גם ר' יצחק רצאבי פרסם לאחרונה קונטרס בשם "נר יום טוב", שאין לברך על נר יו"ט, אלא שדבריו הם התקפה חריפה מאוד על הרב עובדיה יוסף, וכן התקפות ודברים מבזים על חלק מחכמי תימן, שאינם סוברים כמוהו. פורסם גילוי דעת של רבנים תימניים בולטים מאוד בט"ו במרחשון תשס"ט (13/11/08), וכיניהם: הרב רצון ערוסי רב העיר קרית אוננו וחבר מועצת הרבנות הראשית, הרב שלמה קורח רב העיר בני ברק, הרב שלמה מחפור, ועוד רבים וחשובים, ובגילוי הדעת הם מוקיעים את התנהגותו ודבריו הפוגעים כנגד גדולי רבני תימן בימינו כמו הרב הגאון הרב יוסף קאפח זצ"ל, הרב הגאון יוסף צובירי זצ"ל, ועוד, ולאחרונה גם נגד הרב עובדיה יוסף שליט"א.

לסיכום, מנהג תימן הקדום היה כמו רס"ג, הרמב"ם והרי"ף וכל גדולי חכמי ספרד, אשר פסקו עפ"י התלמוד הבבלי, ולא הזכירו את הדלקת נר ביו"ט, וכך נהגו הגאונים, חכמי ספרד הראשונים וזהו המנהג הפשוט בתימן. כל סידורי תימן הקדומים ללא יוצא מן הכלל, לא הזכירו את הדלקת נר יו"ט, בשונה מנר שבת ונר חנוכה, אשר כל הסידורים הקדומים והמאוחרים הזכירו. ונראה, כי היתה זו מחלוקת בין התלמוד הבבלי לתלמוד הירושלמי, שכן חכמי אשכנז הסתמכו על הירושלמי וכתבו להדליק ולברך על נר יו"ט. מרן בשו"ע תמך כדיעה זו, כנראה עקב מנהג ספרד שהשתנה בעקבות השפעות חכמי אשכנז כמו בנושאים אחרים. ספר השו"ע אשר הגיע לתימן בסוף המאה ה"ז, לא שינה בזה את המנהג הקדום בתימן שלא להדליק ושלא לברך, כפי שניתן להוכיח מכתבי היד הקדומים והמאוחרים שעד סוף המאה ה"ז. מנהג השו"ע החל להשפיע על תימן רק באמצע המאה ה"ח, כפי שניתן לראות מהממצאים בכתבי היד ומעדותו של מהרי"ץ. מהרי"ץ כתב בסידור תחילה עפ"י שיטתו בצעירותו, לברך על הדלקת נר יו"ט, אך בהמשך חזר בו כמו בנושאים אחרים, ומסקנתו כי מנהג תימן לא לברך על נר יו"ט בהסתמך על מנהג תימן הקדום. עפ"י עדותו ובדיקת כתבי היד, המנהג החל להשתנות סמוך לדורו. מאז ועד היום, נוהגים כל מתפללי הבלדי כמסקנה זו של מהרי"ץ, לא מדליקים ולא מברכים על נר יו"ט, כמנהג הקדום בתימן. קהילות השאמי נוהגות כמו השו"ע, להדליק ולברך על נר יו"ט.